

● — Yhdeksän kertaa hyppääjänurani aikana laskuvarjoni ei ole auennut. Silloin pitää tehdä salammannopea päätös: antaako päävarjon mennä ja turvautua varavarjoon. Pelkään mään ehtii vasta maassa.

● Näin sanoo laskuvarjohyppäyksen tämänhetkinen MM-hopeatyttö, Kathy eli Kaisa Kangas. Varsinais-Suomen Lauttakylässä syntynyt mutta nyt Kanadan Thunder Bayssä asuva.

● Elokuussa Kathy yrittää Vichyssä Ranskassa saada MM-mitalinsa värin muuttumaan kultaiseksi.

KAISA KANGAS, THUNDER BAYN LENTÄVÄ SUOMALAIS- TYTTÖ

TEKSTI JA KUVAT: ANNELI LUKKA

Laskuvarjohyppäys on siitä erikoinen urheilulaji, ettei siinä mikään fyysinen syy estä naisia olemaan miehiä parempia, eikä sen harjoittajan tarvitse olla ihan nuoriakaan.

Kaisa Kristiina Kangas, nelilapsisen perheen kuopus ja ainoa tytär, syntyi Lauttakylässä Varsinais-Suomessa, josta hänen vanhempansa, kauppiat **Kalle ja Lyyli Kangas** muuttivat Thunder Bayhin Kanadaan Kaisan ollessa 2-vuotias.

Teini-ikäisenä Kaisa muutti nimensä Kathyksi, sillä vaikka Thunder Bayssä voi hoitaa kaikki mahdolliset asiansa pullan ostosta hampaiden paikkaukseen suomeksi, koulut siellä täytyy käydä englanniksi. Kooltaan Turun ja Lahden välillä olevan kaupungin väestöstä kymmenes on suomalaisyntyisiä. Perheen piirissä Kathyä toki vieläkin kutsutaan Kaisaksi.

Viime talvena Kathy avasi laskuvarjohyppäilyä Kanadan mäkihyppyn mestaruuskilpailut kotikaupunkinsa kuuluisassa Suuren Ukkosen (Big Thunder) mäessä, jossa Suomenkin mäkihyppääjät käyvät usein näyttämässä taitojaan.

Hyppyaamuna aurinko nousi lumoavan kauniina uneensa jähmettyneen intiaanin muotoisen niemiin, Nukkuvan Jättiläisen takaa. Niemi sijaitsee näytävällä paikalla Thunder Bayn edessä suunnattoman suuressa Yläjärven rannalla. Vanha intiaanilegenda kertoo siinä ikuista untaan rangaisutuksena siitä, että paljasti hopean salaisuuden valkoiselle miehelle. Niemessä onkin hylätty hopeakaivos.

Kathy Kangas pyrkii hotellin aulaan naisellisenä pitkin vaaleine kiharoinen, yllään Anna-äitinsä Suomesta tuoma valkoinen hih-topuku, joka käy hyppyhalarista.

— Urheilu on aina ollut koko elämäni, hän kertoo. — Olen harrastanut kaikkea mahdollista: pesäpalloa, yleisurheilua, akrobatia-voimistelua, lentopalloa, koripalloa, kaunoluistelua, jousiamuntaa...

Kankaiden kotona onkin alakerran takahuoneen täydeltä palkintoja, mitaleita, pestyjä ja kunniakirjoja monesta lajista. Kathy on opiskellut voimistelua Vierumäen Urheiluoistolla ja tanssia

maailmankuulussa Martha Grahamin tanssikoulussa New Yorkissa. Hänellä on voimistelunopettajan arvonsa University of Western Ontario -yliopistosta, liikuntafysiologian maisterin paperit Illinoisin yliopistosta Yhdysvalloista.

— Tarkoitukseni oli opiskella tanssia Illinoisissa, mutta paperit menivät väärään paikkaan. Lopputulokintoni jälkeen olin kaksi vuotta täällä Thunder Baysa Lekehead-yliopiston urheiluharjoittajana ja sitten saman alan opettajana Buffalon yliopistossa. Kaduttaa vieläkin, etten antautunut kokonaan tanssille.

— Olin juuri lentänyt kotiin Illinoisista, kun matkalla Thunder Bayn lentokentältä kuulin autoradiosta, että täällä pidetään kaupungin laskuvarjohyppäykisat. En edes tiennyt, että tänne oli perustettu semmoinen kerho. Se oli syksyllä 1968, olin 25-vuotias. Soitin heti lentokentälle. Olen urheilija-tyyppi ja pidän jännityksestä — halusin heti kokeilla laskuvarjohyppämistä. Kerhon kokouksessa oli alnoastaan miehiä, ja minut melkein naurettiin ulos.

— Tammikuussa 1969 hyppäsin ensimmäisen hyp-

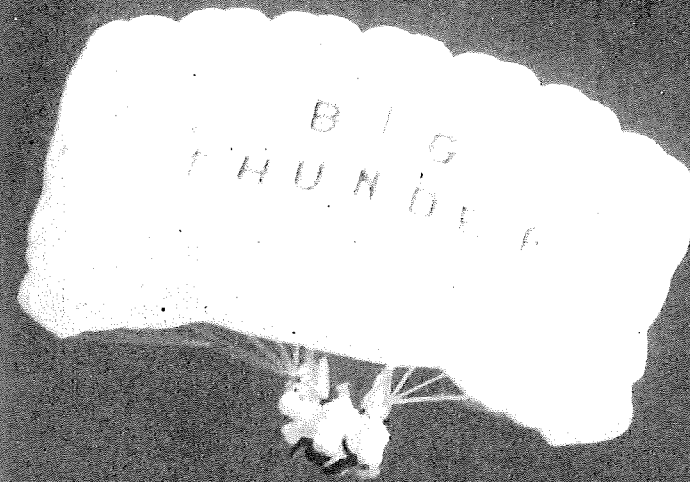
Kirkaansininen preeriätaivas näyttää houkuttelevalta, mutta se on jäätävän kylmä. Laskuvarjohyppääjältä vaaditaan voimaa, kestävyyttä ja runsaasti rohkeutta.

Kathyn kodin kellarikerroksessa olevaan takahuoneeseen ei

juuri muuta mahdukaan kuin Kathyn palkintokokoelma.

Suomalainen hiihtohaalari palvelee hyvin laskuvarjohyppääjän yllä, se on lämmin ja mukava. Kathy on näyttävä nainen, jolla on sisua vaatimaan harastukseensa.

pyni. Oli -30 °C, oikea preeriäpakkanen. Hypättäessä koneesta nostetaan ovi pois jo maassa, ja jääkylmä ilma puhaltaa sisään. Minulla oli niin vilu ja paha olla, että olin kiitollinen päästessäni hyppäämään ulos. En ehtinyt pelätä.

Vasta viitisentoista vuotta sitten Ontarion maakunta liitti Port Arthurin ja Fort Williamin — suomalaisittain Artturin puolen ja Viljamin puolen — kaksoiskaupungit yhteen Thunder Bayksi. »Artturin puolella» suomalaisilla on oma liikekatunsa Bay Street historiallisina Hoito-ravintoloinen ja lukuisine suomalaiskauppoineen. »Artturin puolen» keskustaan on myös rakennettu tummasta puusta ja lasista monen korttelin kokoinen ostoskeskus nimeltä Keskus Mall.

Varsinkin Artturin puolen ja Viljamin puolen välimaasto on läntisen uudisraivaajakaupungin tyyliin ikävännäköinen ympäröivään kauniiseen luontoon verrattuna. Vapauden maassa minkään julkisivulautakunnan valvomatta on vierekkäin noussut jos jonkinlaista hotellia, drive-in hampurilaisravintolaa, hökkeleitä, mainosjulisteita...

Yläjärven Nukkuvasta Jättiläisestä alkava vuorijono rajaa kaupunkia, ensimmäisenä suomalaisten Intti-vuoreksi nimittämä Mount McKay, hieman taaempänä Sundance-vuori jolla sijaitsee Suuren Ukkosen mäki.

Kathy tähystelee levottomana vuorilta nousevia pilviä.

— Kun suomalaiset mäkihyppääjät **Matti Nykänen** mukaanluettuna kävivät täällä talvella, en voinut hypätä omaa hyppyäni lumisateen tähden.

— Ottaessani osaa ensimmäisiin maailmanmestaruuskisoihini vuonna 1970 siellä hyppäsi myös **Anja Rasi** Suomesta. Sen jälkeen en ole nähnyt suomalaisia naishyppääjiä kansainvälisissä kisoissa.

Suomesta tulleita mieshyppääjiä Kathy tapaa kilpailuissa joka vuosi, ja heitä on käynyt harjoittelemassa myös Pohjois-Carolinan Raefordissa, lähellä Yhdysvaltojen armeijan 70 000 laskuvarjojääkärin tukikohtaa Fayettevilleä, jonne Kathy suuntaa joka kevät jo huhtikuussa harjoittelemaan.

— Carolinassa juoksen, voimistelen, nostelen vähän

★ ★ ★ ANNA KANADASSA ★

● — Yhdeksän kertaa hyppääjänurani aikana laskuvarjoni ei ole auennut. Silloin pitää tehdä salamännöpea päätös: antaako päävarjon mennä ja turvautua

varavarjoon. Pelkäämään ehtii vasta maassa. ● Näin sanoo laskuvarjohyppäyksen tämänhetkinen MM-hopeatyttö, Kathy eli Kaisa Kangas. Varsinais-Suomen Lautta-

kylässä syntynyt mutta nyt Kanadan Thunder Bayssä asuva. ● Elokuussa Kathy yrittää Vichyssä Ranskassa saada MM-mitalinsa värin muuttumaan kultaiseksi.

KAISKA KANGAS, THUNDER BAYN LENTÄVÄ SUOMALAIS- TYTTÖ

TEKSTI JA KUVAT: ANNELI LUKKA

hyppäys on oinen urheilu- siinä mikään itä naisia ole- parempia, ei- tajan tarvitse aan.

ina Kangas, erheen kuoty- tytär, syntyi Varsinais- osta hänen kauppiat yli Kangas nder Bayhin iisan ollessa

ä Kaisa sa Kathyksi, nder Bayssä kki mahdollil- ullan ostosta paikkaukseen lut siellä täy- englanniksi. in ja Lahden an kaupungin mmenes on yisiä. Perheen i toki vieläkin iaksi.

a Kathy avasi illä Kanadan staruuskilpai- kkinsa kuului Ukkosen (Big iessä, jossa näkihyppääjät näyttämässä

Hyppyaamuna aurinko nousi lumoavan kauniina uneensa jähmettyneen inti- aanin muotoisen niemi- maan, Nukkuvan Jättiläisen takaa. Niemi sijaitsee näyt- tävällä paikalla Thunder Ba- yn edessä suunnattoman suuressa Yläjärvestä. Van- ha intiaanilegenda kertoo suuren päällikön nukkuvan silnä ikuista untaan rangais- tuksena siitä, että paljasti hopean salaisuuden valkol- selle miehelle. Niemessä on- kin hylätty hopeakivros.

Kathy Kangas pyrähti ho- tellin aulaan naisellisena pit- kine vaaleine kiharoinen, yllään Anna-äitinsä Suo- mesta tuoma valkoinen hiih- topuku, joka käy hyppyhaa- larista.

— Urheilu on aina ollut koko elämäni, hän kertoo. — Olen harrastanut kaik- kea mahdollista: pesäpal- loa, yleisurheilua, akrobatia- voimistelua, lentopalloa, kor- ripalloa, kaunoluistelua, jou- siammuntaa...

K ankaiden kotona on- kin alakerran takka- huoneen täydeltä palkintoja, mitaleita, pystejä ja kunniakirjoja monesta la- jista. Kathy on opiskellut voimistelua Vierumäen Ur- heiluopistolla ja tanssia

maailmankuulussa Martha Grahamin tanssikoulussa New Yorkissa. Hänellä on voimistelunopettajan arvo- sana University of Western Ontario -yliopistosta, liikun- tafysiologian maisterin pa- perit Illinoisin yliopistosta Yhdysvalloista.

— Tarkoitukseni oli opis- kella tanssia Illinoisissa, mutta paperit menivät vää- rään paikkaan. Lopputu- kintoni jälkeen olin kaksi vuotta täällä Thunder Bays- sa Lekehead-yliopiston ur- heiluohjaajana ja sitten sam- an alan opettajana Buffa- lon yliopistossa. Kaduttaa vieläkin, etten antautunut kokonaan tanssille.

— Olin juuri lentänyt ko- tiin Illinoisista, kun matkalla Thunder Bayn lentokentältä kuulin autoradiosta, että täällä pidetään kaupungin laskuvarjohyppäykisat. En edes tiennyt, että tänne oli perustettu semmoinen ker- ho. Se oli syksyllä 1968, olin 25-vuotias. Soitin heti lentokentälle. Olen urheilija- tyyppi ja pidän jännitykses- tä — halusin heti kokeilla laskuvarjohyppäämistä. Kerhon kokouksessa oli ai- noastaan miehiä, ja minut melkein naurettiin ulos.

— Tammikuussa 1969 hyppäsin ensimmäisen hyp-

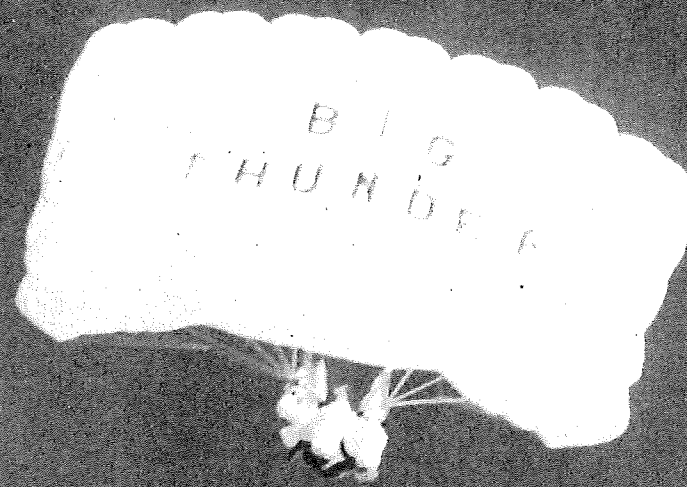
Kirkaansininen preeriataivas näyttää houkuttelevalta, mutta se on jäätävän kylmä. Laskuvarjohyppääjältä vaaditaan voimaa, kestävyyttä ja runsaasti roh- keutta.

Kathyn kodin kellarikerrokses- sa olevaan tak- kahuoneeseen ei

juuri muuta mahdukaan kuin Kathyn palkinto- kokoelma.

Suomalainen hiihtoaalari pal- velee hyvin las- kuvarjohyppää- jän yllä, se on lämmin ja muka- va. Kathy on näyttävä nainen, jolla on sisua vaativaan har- rastukseensa.

pyini. Oli -30 °C, oikea preeriapakkanen. Hypättä- essä koneesta nostetaan ovi pois jo maassa, ja jää- kylmä ilma puhaltaa sisään. Minulla oli niin vilu ja paha olla, että olin kiitollinen päästessäni hyppäämään ulos. En ehtinyt pelätä.

V asta viitisentoista vuotta sitten Ontarion maakunta liitti Port Arthurin ja Fort Williamin — suomalaisittain Artturin puolen ja Viljamin puolen — kaksoiskaupungit yhteen Thunder Bayksi. »Artturin puolella» suomalaisilla on oma liikekatunsa Bay Street historiallisina Hoito-ravinto- loineen ja lukuisine suoma- laiskauppoineen. »Artturin puolen» keskustaan on myös rakennettu tummasta puusta ja lasista monen korttelin kokoinen ostoskes- kus nimeltä Keskus Mall.

Varsinkin Artturin puolen ja Viljamin puolen välimaas- to on läntisen uudisraivaaja- kaupungin tyyliin ikävännä- köinen ympäröivään kauniiseen luontoon verrattuna. Vapauden maassa minkään julkisivulautakunnan valvo- matta on vierekkäin nousut jos jonkinlaista hotelleja, drive-in hampurilaisravintola, hökkeleitä, mainosjulistel- ta...

Yläjärven Nukkuvasta Jättiläisestä alkava vuorijo- no rajaa kaupunkia, ensim- mäisenä suomalaisten Intti- vuoreksi nimittämä Mount McKay, hieman taaempaan Sundance-vuori jolla sijait- see Suuren Ukkosen mäki.

Kathy tähystelee levotto- mana vuorilta nousevia pii- viä.

— Kun suomalaiset mä- kihyppääjät Matti Nykänen mukaanluettuna kävivät täällä talvella, en voinut hyp- pätä omaa hyppyäni lumi- sateen tähden.

— Ottaessani osaa en- simmäisiin maailmanmesta- ruuskisoihini vuonna 1970 siellä hyppäsi myös Anja Rasi Suomesta. Sen jäl- keen en ole nähnyt suoma- laisia naishyppääjiä kansainvälisissä kisoissa.

Suomesta tulleet mies- hyppääjiä Kathy tapaa kil- pailuissa joka vuosi, ja heitä on käynyt harjoittelemassa myös Pohjois-Carolinan Rae- fordissa, lähellä Yhdysvalto- jen armeijan 70 000 lasku- varjojääkäriin tukikohtaa Fa- yettevilleä, jonne Kathy suuntaa joka kevät jo huhti- kuussa harjoittelemaan.

— Carolinassa juoksen, voimistelen, nostelen vähän

painoja ja tanssin. Harjoit- telu on hyppäämisessä sen ihanin osa: tulee hyväään kuntoon, lahtuu, iho rusket- tuu, tukka vaalenee.

— Carolina on kuin toi- nen maailma. Pidän amerikkalaisista, he osaavat naut- tia elämästä. Kanadalaisilla, ja suomalaisillakin, on niin pitkä talvi, etteivät he osaa olla vapaita. Minulta hyp- päämiseen menee kaikki minkä tienaan. Kävin niin pitkään kouluja, etteivät miehet jaksaneet odottaa, joten nyt nautin vapaudes- tani.

Kathy jätti yliopistouran- sa ja on nyt töissä Thunder Bayssä äitinsä perustamas- sa Kangas Sauna -emporiu- missa, josta hän voi lähteä vapaasti puoleksi vuodeksi harjoittelemaan ja kilpaile- maan.

— Talvisin teen vain näytöshyppyjä. Pääsiäisenä hyppään pääsiäispupuksi pukeutuneena ja menen sit- ten sairaaloihin jakamaan lapsille karkkia. Häntä siinä alastulotoihinassa aina huk- kuu, jää ties minne aidalle.

S uuren Ukkosen mäel- le saapuessamme pii- vet ovat tipotiessään, ja preeriataivas aukeaa kirkaansinisenä horisontis- ta horisonttiin.

Pieni kone hyrrää korke- alla, ja jo lehahtaa näkyville valkoinen varjo, kieppuu, keinuu ja suhahtaa sitten kovaa vauhtia alas mäkeen. »On kova urakka, kaukana ihanuudesta, kun kaatuu 150 km:n tuntivauhdissa», on Kathy sanonut. Hän tu- lee kuitenkin hyvin jalolleen mutta ei aivan maalitauluun, jonka kilpailun järjestäjät ovat hänen tietämättään piirtäneet mäen sivuun.

Kathy kävelee rypistynyt laskuvarjo hartioillaan parke- keerauspaikalle ja on hii- kan pahoillaan, ettei hypys- tä tullut niin täydellistä kuin hän olisi halunnut.

E ikä ihmekään, Kathy on ollut viimeiset kol- me vuotta Kanadan tarkkuusmestari, ja hänellä on myös Kanadan tarkkuu- sennäytys: vilsi kertaa kilo- metrin korkeudesta maall- taulun keskelle napakym- piin, viiden sentin kokoiseen 'sähköpläkään'. Kuuden hyppy meni yhden sentin sivuun!

Hyppääjillä on tapana vuolla puukolla tarkkuusren- kaaseen osuva hyppyken- gän kantapää mahdollisim-

SIVULLE 97

